

Çingiz Əlioğlu

***
Mən sözsüz şeirlər yazmaq istəmə,
Təkcə səslər olsun, kəlmələrsə yox.
Öz doğma dilindən səda, nidalar,
Yabançı lisanın gəlməliyərsə yox.

Qınayan olacaq, qoy olsun nolar,
Söyən də lap söysün, danlaşın məni-
Hər kəsin öz haqqı, öz hüququ var,
Təki bir, ariflər anlasın məni.

Ən böyük mənalər səslər arası
İstəmə gizlənsin fasilələrdə.
Diqqətli oxucu fikir arasın
Misradan-misraya vəsillələrdə.

İlk sözdən öncəki azad mühitdə,
Hüdüdsüz fəzadə yaranıb şeir.
Sən dayan, sükuta bir qulaq kosil,
Ən gözəl şeiri sözsüzlük deyir.

Ölçüdən öncəki ölçüsüzlükdə
Gizlənilib poeziya rəyalar kimi.
Çıxsan bu dünyanın cazibəsindən
Dinəcək ilahi dualar kimi...

Fevral-2017

***
Ha baxdım yayındı çox şey gözümədən,
Yetmədi zərərcə dada zərəbin.
Gah tapdım, gah qopdum özüm-özümədən
Qazanc bir olanda çəkdim zəror min

Fələk tozlaşsa qoşadır zəri,
Qoynunda zor-zibə bürünmüş pari.
Buzladı alının peydərpey tər,
Dü-birdi mən alan cəzən zər, Rəbbim.

Nəzər cəlb cəyləyən həzər nakəsdən,
Zor qədri bilməyən məzər nakəsdən.
Yüz zina nakəsdən, azar nakəsdən
Bir siğal ummadım, aldım zərbə min.

Nə savaş, nə cəngdər şair sənətim,
Mən zənlə hər kəsi qardaş zənn etdim.
Səvdalı qəlblərdir zəngin sərəvətim,
Naxış zinətdir zərgər zərbəmin.

Avqust-2016

***
Torozü orazi ölçüsü
olsaydı, əgər,
Görən Qarabağın
çəkisi nə gödər gələrdi ?!

Qafanı, Gorusu
qapana yıxsaydıq,
bir Govşadlı, Qorqan qəddər
gələrdi görən?

Vicdan məsafə
ölçüsü olmadı mən bilən,
olsaydı, əgər

İrəvan Xankəndi arası,
Ötüb keçmədən Xan Arazı,

Nəçə olmayan vicdan gələrdi görən.
Tutalım, qeyrət
görüləcək iş niqdarı,
hocm ölçüsüdür; yoni
nə qədər sökülməli, tikilməlidir.
Bəs, tökülməli

daşnaq qanının qədər necə,
neçə qadiri qeyrət qədərdir?
Vaxt, zaman mənə,ca
kilometr, millərlə ölçülür.
Kor qoyulacaq
düşmənlər gözələrinin sayı

ellikə silaha sarılmış.
Şirvan, Muğan, Millərlə,
Süngü, qıyıq, millərlə ölçülür.
Dədələr, səbir, dözümlər
zaman ölçüsüdür.

İşğal torpaqlarında
Çöl göyərçinlərinin nəslə kəsildi,-
ac diğalar tutub yedilər.
Heç deyən olmadı göyərçinlər
sütlük, bəniş elçisidir...
Bəs səbrin, dözümlərin
ölçüsü nədir? - soruşdum.

Tələmə dedilər,
Hövsələ clo, hövsələ.
Səbir, dözümlərin
Ölçüsü tapılmayıb hələ...

April-2017

***
İlahi düzənə yaranıb həyat...
Günəş gün yerində, Ay ay yerində,
Göylərdə gördüyün ulduzlu büsat
Sılayaqla bitməz, ha say, say yerində.

Milyard soyyarəni demirəm hələm,
Elə hey fırlanıb-dolanır ələm.
Bir üzü güləşdir, bir üzü ölüm,
Toy-bayram yerində, vay vay yerində.

Heyranam yaranış səccərəsinə.
Moottol qalınışam macərəsinə.
Hərdən bir çixsa də öz məccarasından
Dəniz öz yerində, çay çay yerində.

Nə qədər ki, vardı dizimdə taqət,
əzb etdi, özüno çəkdi təbiət.
Gör neçə din gördüm, neçə toriqət,
Yaxşı öz yerində, zay zay yerində.

Təbiət söylədim, qış, yazı var,
Buna da ilahi, ali yazı var!
Qışda ki, istidir istək-arzulər
Yetişib yer tutar yay yay yerində.

Səvdim torpağımın hər dörd fəslini.
Bu yurdun məskunu insan nəslini.
İstərdim ən çoxu yarın vəslini,
Mart-aprel bir ayrı, may yay yerində.

Hər şey yerbəyerdər söylədik bir bax,
Dünya dənəndir, sabahı sabah.
Bəs necə nizamdır, bu qadiri Allah
Oturmaq bilməyir hay hay yerində.

Tökülən qan qalmaz yerdə heç zaman,
Analar düşündən balal süd əməm
İgidlər verməzlər yağya aman,
Qalacaq leşləri lay-lay yerində.

...Şair, bu çabalar de, nə vəd edir?
Yazırsan, pozursan gör nə vədədir
İnsanlığ karvını baş alıb gedir,
Gədəsi gədədir, boy boy yerində.

Mart-2017

Südəbə xanım

İlin rəngi qırmızıdır, sarıdır...
Mənim yarım hələ cavan qarıdır.
Çəmçək taxıb mərci, düyü ardır.
Mərə gəliyəm, nəzəri mən sarıdır.

Hara gətsəm gözü mən izləyir,
Pul kisəmi güya qədsiz gizləyir.
İşdir, evə balaca gəc qayıtsam,
Qaşqabaqla sözsüz-sözsüz bizləyir.

Elə sınır yənə həmin Çingizom,
Qasırğayam, yənə coşqun dənizom.
Xəbərsizdi, bilmir ki, ta mən yazıq
Aydan arı, sudan duru, tənizom...

...İlin rəngi ha qırmızı, ha sarı,
Abır itər bassa əgər his arı.
Sadiq qarım, tək yarımçıq qəlbimin
Tükənməyən səs-nəvəsi, hisarı...

Yanvar-2017

***
Ağaca ağzı aç, olac edəcəm
Ağca çiçəyilo, alca güllüylo.
Çox da ki, sən onu sonra yandırıb
Oynarsan qaraca, bomboz küllüylo.

Ağrı-acımızın canlı şahidi
Ağaca ağzı aç, bir olac tapar.
Yaşam savaşının dilsiz şahidi
Övəzsiz loğmandı, sən pənəh apar.

Yanib orman-orman... tükənmiş bu cəng.
Eşidən olubmu giley səsin.
Ağacın köklərlə sarınıb bərk-bərk,
Orbitdə saxlayır Yer kürəsini.

Köklər damar-damar, bax, sinir simi,
Bu tellər qəməyən səhrələr kərdir.
Somada sayrısan bürc, ulduz kimi
Hər kəsin öz tale ağacı vardır.

Bodmüsk birinindir, üvəz birinin,
Boxto-boxt qismətdir, şirin ya acı.
Ardıç birinindir, vələs birinin,
Birin qisməti şeytan ağacı...

Nəfəso pay verən yaşıl pinardı,
Hər ağac, hər kolla bağıradaşam.
Mənim öz ağacım dədə çınardı.
Nahaqçı çınarla yarıdaşam.

Qəsd edən qəsdində, bir bax, çəşibdi,
Çəşdirib bağrımdan uçalan ağac.
Mənimlə birəni cavanlaşdı,
Mənimlə bir yerdə qocalan ağac...

...O ki, nə çökünür, nə do utanır,
Daş da yox, kəsəkdir köksündə ürək.
Baltanın sapını baltatutann
Kəsib biləyindən yonasan gərək.

Fevral-2017

Binə qondar, ev ucalt

Ucalığı xəbər alma alçaqdan,
Hər zərbədən xilas umma qolçaqdan.
Ağ mormərdən yapammasan dər-divar,
Kəs kərpici pələnc-saman-qılçaqdan.

Kimdən ötür sərvət, seçir kimini...
İş o deyil mat qoyasan hamını.
Saray olsun, daxma olsun, dam olsun,
İş ondadır, düz qoyasan himini.

Alçaq ev var çox uca dan ucadı.
Alçaqsansa uca cəhdin bəcadır.
Dövrəna bax, dərşini al dünyadan,
Qoca dünya xocalara xocadır.

Qonşuları sən seçməsən bəxt seçər,
Yamanları zəli kimi qan içər.
Yaxşı olsan günahından yaxşılar
Olan işdir, boş ver deyib tez keçər.

Bir şey üçün hər qapıya yüyürmə,
Ağız açan olsa ağız ayırma.
İstəson ki, sirt qapıdan çıxmasın,
Asta danış, heç vaxt evdə bəyürmə.

Balalara dərşidə evin havası...
Dörd ondadır, tükənmişin davası.
Diləson ki, qada-bala yan ötsün,
Dinləkdir hər dərşidə olac-davası.

Evdən sudu, şamdi, kibrit, duz-oppok
Öksiləməsin il uzunlu heç gərək.
Xoş üz göstər hər qapına gələne,
Büdrəyəne, yuxılana ol dirok.

Çıxsin deyə rasta işin avandı,
Boş saxlama evdə tabaq-tavanı.
Daxli yoxdur yağdı, baldı, yavandı,
Ruzi edir evdə uca tavanı.

...Nə qaldı ki, daha sənədən uması,
Evlərin də insan tok var siması.
Boz-bulanıq gün də sənə bayramdı,
Açıqdırsa öz evinin səməsi...

Dekabr-2016

***
Səvgili payızım, zalım payızım,
Payızım, ayazım, qızıl, boyazım,
Sənəni tərşini mən necə yazım,
Şənino yaraşın havam, avazım?

Qayalar tülündə, zirvədə izim,
Tülünə bürünüm, çənində azım.
Bulaqlar təbəlilim, ciğirlər sazım,
Bəmində birco xal, zildə yüz yazım.

Heyrətdən dilim də tutulur bəzən,
Sən bürün altına, qızıl bəzən.
Sənəni vurğunam, baxın a zalım
Mən çoxu görmüşəm, sən qalan azım.

Azımda çoxumun qəm qalığı var,
Nə xoş ki, payızın xoş qılığı var.
Hələ mürəzzimin qamqalağı var,
Alışar payızın çınqışı ilə.

Ömür bir vərəq də qapadıb-örtür,
Payızı yaşayan nə xoşbəxt kəsdir!
Payız sən deyil ki, sənə uvertür,
Möhəşəm mis cingdən müjdodir, səsdir.

Sentyabr-2016

İstedad

Bu da belə bir zəddir:
Təbiət ki, hakimdir,
Kim də ki yox, azaddır,
Kim də ki, var, məhkumdur.

Özge tələləri də
Yaşamağa məhkumdur.
Başqasının dərşini
Daşımaya məhkumdur.

Bu hürriyyət əşiqi
Azad olmur heç zaman.
Halına bir yanan yox,
Ha çöxdür ondən iman.

Bir qarnı ac, biri tox,
Quraça qıvruru var.
Çox vaxt hara üz tutsa
Yolunu kəsər divar.

Qibtə, həssəd, paxıllıq...
Düşmənidir bu üçü.

Neçə çabadan keçir,
Bir gün qələbə üçün.

Axır düşür cığıra,
Bu da uzun tarixdir.
Əl ki, çatdı uğura,
Hamı ona şorikdir.

Bir vaxt ötinə yeyən,
Şöhrətinə şorikdir.
Ardınca ağız əyən
İzzətinə şorikdir.

İstedad qanunuyla
Yaşayan qəlb genişdir.
Bilir axı, bu həyat
Gah yoxuş, gah enişdir.

Hamını öfv eyləyir,
Qınamayır dünyanı.
Bağışlayır kinlini,
Qucaqlayır duymanı.

Qələmindən çıxanı
Çalış isti-isti dad.
Üstündür zamanından,
Ucadır çox istedad.

Üstün ism, üstün ad...
Fərqli rənglər, üstün dad.
Qatıb cəzən bozluğa
Ustad olur istedad.

Oktyabr-2016

Şair olmağın mən bilən yolu

Ovxarlı saxla təbini...
Oxu, axtar məktəbini.
Axtala saxta təbini,
Qəlp mədhiyyə yazılmasın.

Xəyanəti bağışlama,
Xain xəbis alqışlama.
Dəftəri nahaq xışlama,
Söz sahmanın pozulmasın.

Şeir yazma dəmdən-dəmə,
İlhamını qoyma dəmə.
Heç vaxt mən şairəm demə,
Qürrələnmə, söz olmasın.

Şan-şöhrətə çox can atma,
Şər atıb günaha batma.
Kişi ol, kölgədə yatma,
Od-atəşin azalmasın.

Olma ayaq altı qazan,
Çalış hörmət-izzət qazan.
Qaynasın asdığı qazan,
Çömçəndə pay az olmasın.

Xalq dərdini gətir dilə,
Bacar, əlac becər elə.
Öz elinlə ver əl-ələ
Əlin əldən üzülməsin.

Eyzən elin dilində yaz,
Bir əldə tar, birində saz.
Qoy eyləsin gözəllər naz...
Nə şairdir baz olmasın!

Əyir sözü, dara iptək,
Geydir atlas, qumaş, ipək.
Söz başına, bax, az turp ök,
Çılpaq olsun, bez olmasın.

Hisslərini tox almasın,
Hey pardaxla söz almazın.
Söz də bərdir, söz alması
Heç soluxub-sözəlməsin.

Səs şıltaqdı söz perikən...
Yaşarısar söz piriykən.
Bax ha, gözələ sən diriyyən
Bir gün qəbrin qazılmasın!...

Noyabr-2016

* * *

Ay insafsız, yolunu
Sal bircə kəs qoynumdan!
Bir cüt bəyaz qolunu
Çələng et, as boynumdan.

Sənsiz günüm qəhr olsun!
Nolar, insaf et bir az.
Öpüşlərə qərç olsun
O şümşad boyun-boğaz.

Bircə dəfə toxunsun
Bu dodaq o dodağa.
Könlüm quşu oxusun
Qonub yaşıl budağa.

O şivərək öndəmin
Ağuşumda görülsün!
O qoşa nar çiçəyi
Dişlərimlə dərilsün.

Necə parlaqdı, Tanrım,
Dişlərinin incisi!
Dişləyim dil-dodağı,
Nə dil, nə ləb incisin.

Titrək əllə xışlansın
Ətək naxış-tumacı.
Tumar çəkimi xoşlansın
Xəlifə topuq yamacı.

Ağ buxağın səfəsi
Dəyər yüz cənnətinə!
Xoşdur cövr-cəfəsi
Aşıqlar millətinə.

Başda şəvə hələsi,
Qaşda zülmət şələsi.
Gözdə Kəbə şöləsi,
Zülm etsin... mən köləsi...

Qəsd edib ölləm qəsdən...
Puçurrasın qan-tərim.
Nəfəsimlə nəfəsdən
Təki bircə ah dərim!

Ahını bal tək udsam,
Qorxunc deyil uçurum!
...Dəli istək-umudsam,
Havalanıb uçuram...

Dekabr-2016

* * *

Mənim qəlb ağrımın öz həkimim var,
Yüz təbib tökülə dilini tapmaz.
Bu gizli bölgəmin öz hakimi var,
Başqa fərman, dərman bir əlac yapmaz.

Bürünüb çöhrəsi bax elə nura,
Səhrilə canımda ağrım azalır.
O gəlib eləcə kənardə dura,
Candan çən kürünür, duman sozalır.

Dirilir əzalar, azar-bezar nə,
Ecazkar loğmandır, quşa dönürəm.
O mübhəm dəryadır, sirlə xəzinə,
Üzünü döndərsə daşa dönürəm.

Nə bilsin zəllili, divanəsiyəm,
Hərdən, bir şahənə gülüş lütf edir.
O şamdır, teylənən pərvanəsiyəm,
Hüsnünü görəndə ürəyim gedir.

Mən ona ta bundan yaxın getməyəm.
O uca bir məqam, dərin ümmandır.
Bu eşqi heç zaman bəyan etməyəm,
Yüz aşkar aşıqdən biri pünhandır...

Avqust-2016